

SAN JUAN, 1958 TELÉN

Az ötvenes évek elején, mikor San Juan első ízben vált a turisták kedvelt célpontjává, egy Al Arbonito nevezetű exzsoké összetákolta egy kocsmát a Calle O'Learyn álló háza hátsó udvarán. A helyet Al's Backyardnak keresztelte el, a kapu fölé pedig kiakasztott egy táblát, amelyen egy nyíl mutatott a pulthoz vezető utat, két düledező épület között. Eleinte semmi mást nem szolgáltat fel, csak sört, üvegenként húsz centért, meg rumot tisztán, tíz centért egy felest, vagy jéggel, tizenötért. Néhány hónappal később a saját készítésű hamburgerrel bővült a kínálat.

Kellemes hely volt a piáláshoz, különösen reggelente, amikor nem tűzött a nap, és a tenger felől felszálló sós ködpárától a korai órákban még friss és egészséges illatú levegő nem hátrált meg a gőzölgő, füledt hőség elől, amely délutánonként megragadta San Juant, és sokáig a naplemente után sem tágitott.

Kellemes volt esténként is a hely, noha olyankor már nem volt hűvös. Az időnként megélénkülő szélből a kellemes fekvésű kocsmába is jutott – Al háza a Calle O'Leary domb tetején állt, olyan magasan, hogy az ember beláthatta volna az egész várost, ha az udvart határoló vastag falakon lett volna ablak, de így csak az égboltot meg néhány banánpálmát lehetett látni. Ahogy telt az idő, Al vett egy új pénztárgépet, meg beszerezett néhány napernyős faasztalt az udvarra; végül a családjával együtt kiköltözött a Calle O'Learyn álló házból, és a repülőtér mellett, az új, külvá-

rosi urbanizációban telepedett le. A kocsmába felfogadott egy nagydarab, Sweep nevű fekete srácot, aki mosogatott, felszolgált a hamburgert, végül pedig elkészíteni is megtanulta.

Al egy szűk zongoraszobát alakított ki az egykori nappali helyén, és leszerződttetett egy vézna, bús képű, Nelson Otto nevű zongoristát Miamiból. A zongora félúton állt a koktéltár és a belső udvar között. Egy ósdi, halványszürkére festett, keskeny hangszer volt, amelyet speciális sellakkal vontak be, hogy megóvják a tengeri levegőtől – és heti hét éjszaka Nelson Otto a klaviatúrához ült, hogy verejtékét zenéjének fáradt akkordjaival keverje a végtelen karibi nyár mind a tizenkét hónapján át.

Az Idegenforgalmi Hivatalban folyton a Puerto Rico partjait egész évben, éjjel-nappal simogató, hús passzát-szélről áradoznak – de Nelson Otto az a fickó volt, akit a passzát-szél mintha elkerült volna. Miközben blues-dalokból és érzelgős balladákból álló, elnyűtt repertoárját játszotta, az izzadság végtelennek tűnő füledt órákon át csöpögött az álláról, eláztatva hónalján a virágmintás pamut sportinget. Olyan hévvel és gyűlölettel átkozta az „istenverte, szaros hőséget”, hogy ezzel időnként teljesen tönkrevágta a hely hangulatát, ezért a vendégek felkeltek, és átbullagtak az utca végén lévő Flamboyán Lounge-ba, ahol a sör üvegje hatvan centbe került, a hátszín meg három ötvenbe.

Miután egy Lotterman nevű exkomcsi megérkezett Floridából, hogy beindítsa a San Juan Daily Newst, az Al's Backyard lett a Jenki Firkászok klubja, mivel az újságnál dolgozó vándormadarak és álmodozók egyike sem engedhette meg magának, hogy a városban neongalócák módjára szaporodó, borsos árú „New York-i” bárokban lógjon. A nappali műszakos riporterek és hírszerkesztők hét körül szállingóztak be, a sportrovat munkatársai, a korrektorok és a szerkesztők – akik az éjszakai műszakban dolgoztak – általá-

ban mind egyszerre bukkantak fel éjjel körül. Nagy ritkán előfordult, hogy valaki lehozott egy-egy csajt, de az átlagos estéken Al bárjában ritka és érzéki látványnak számított egy nő. San Juanban nem hemzsegték a fehér lányok, és közülük is a legtöbb turista, kurva vagy stewardess volt. Ezért nem is volt meglepő, hogy inkább a kaszinókat vagy a Hilton teraszos bárját látogatták.

Sokféle ember érkezett, hogy a Newsnál dolgozzon: lobbanékony, mindenre elszánt alakok – akik legszívesebben fenekestől felforgatták volna a világot, hogy mindent előlről lehessen kezdeni; egészen megfáradt, sörhasú, öreg zugfirkászok – akik semmi mást nem akartak, csak szép csendben leélni hátralévő napjaikat, mielőtt egy rakás eszelős fenekestől felforgatja a világot.

Sokszínű társaság volt: igazi tehetségek és becsületes emberek, degenerált barmok és reménytelen vesztések, akik még egy képeslapot is alig tudtak megírni – semmi-rekellők, számkivetettek és közveszélyes piások; egy kubai tolvaj, aki állandóan fegyvert hordott magánál; egy féleszű mexikói, aki kisgyerekeket molesztált; stricik és pederaszták, mindenféle emberi fekély. Legtöbbjük csak addig melózott, amíg megkereste a pénzt néhány pohár piára meg egy repülőjegyre.

De voltak olyanok is köztük, mint Tom Vanderwitz, aki később a Washington Postnál dolgozott, és Pulitzer-díjat kapott. Vagy egy Tyrell nevű fickó – jelenleg a londoni Times egyik szerkesztője –, aki képes volt napi tizenöt órát gürizni, hogy megmentse a lapot a teljes csódtól.

Érkezésem idején a News már három éve működött, Ed Lotterman pedig az idegösszeomlás szélén állt. Őt hallgatva az embernek az jutott az eszébe, hogy Ed egyszerre van jelen a föld ellentétes pólusain, önmagát pedig Isten, Pulitzer meg az Üdvhadsereg valamiféle kombinációjának tartja. Nemegyszer kijelentette, hogy ha az összes ember,

aki azokban az években az újságnál dolgozott, egyszerre megjelenne a Mindenható színe előtt, és mindannyian előadnák a kis meséiket, a szélhámoságaikat, a bűneiket és a perverzióikat, semmi kétség, hogy az Úr a haját tépve, ájultan esne össze.

Természetesen Lotterman túlzott; szónoklataiban mindig elfelejtett megemlékezni a jóra való fickókról, és mindig csak az általa „szeszakáznak” nevezett arcokat szidta. Ezekből persze nem volt hiány, és jót nem nagyon lehetett mondani róluk. Különös, féktelen alakok voltak, a legjobb esetben megbízhatatlan, a legrosszabb esetben meg részeg és ocsmány figurák, akik annyi bizalmat gerjesztettek az emberben, mint egy perverz kéjenc. De valahogy mégis sikerült összehozniuk az újságot, és amikor nem dolgoztak, többnyire Al kocsmájában iszogatva ütötték el az időt.

Anyáztak és morgolódtak, amikor Al – ahogyan azt valamelyikük megfogalmazta „a nyereségvágytól begőzölve” – felnyomta a sör árát negyed dollárra; aztán addig rinyáltak, míg végül Al kirakta a Caribé Hilton árlistáját a falra. Fekete zsírkretával firkálta fel az árakat egy táblára, és jól látható helyre a bárpult fölé akasztotta ki.

Mivel az újság klíringházként szolgált minden író, fotós és szélhámos újrodalmár számára, aki csak Puerto Rico szigetére vetődött, Al erről az üzletről is lefölözte a kétes hasznot. A pénztárgép alatti fiók dugig volt a rengeteg kifizetetlen cechhel, meg a világ minden tájáról érkezett levéllel, melynek írói ígéretet tesznek, hogy „a közeljövőben rendezzük a számlát”. A csavargó firkászok előszeretettel lépnek le fizetés nélkül, azok számára pedig, akik utazgatnak ebben a gyökértelen világban, egy jókora kifizetetlen cech divatos tehernek számít.

Akkoriban mindig volt kivel piálni. Senki sem maradt sokáig, de mindig érkeztek újak. Azért nevezem őket csavargó firkászoknak, mert nincs még egy szókapcsolat, mely

ennyire illene rájuk. Nem volt köztük két egyforma fazon. Megrögzött deviánsok voltak, és bár sok szempontból különböztek, azért volt egy-két közös vonásuk. Jövedelmük nagy része, legtöbbször csak megszokásból, különböző újságoktól és folyóiratoktól függött; életüket a valószínűtlen esélyek és a gyors helyváltoztatás igénye szerint rendezték be; nem fogadtak hűséget egyetlen ország zászlajának sem, a pénzt semmire sem becsülték, viszont annál nagyobb becsben tartották a szerencsét és a jó kapcsolatokat.

Egyik-másik inkább firkász volt, mint csavargó, mások meg inkább csavargók voltak, mint firkászok – de néhány kivételtől eltekintve mindannyian részidős, szabadúszó és önjelölt tudósítók voltak, akik ilyen-olyan okokból kifolyólag a hivatalos újságírói testülettől jókora távolságra éltek. Nem a csúszómászó törtetőkre és a sok korlátolt agyú, sovíniszta szajkóra gondolok, akik megtöltötték a Luce birodalom őskonzervatív lapjait és hírmagazinjait. Ők egy másik állatfajhoz tartoztak.

Puerto Rico elszigetelt terület volt, a Daily News gárdáját pedig nagyrészt nehéz természetű csöcselék alkotta. Kósza híresztelésekbe kapaszkodva, vagy az éppen adódó lehetőségeket megragadva összevissza kóboroltak Európa, Latin-Amerika és a Távols-Kelet különböző vidékein – mindenhol megjelentek, ahol angol nyelvű újságot adtak ki, egyik helyről a másikra ugráltak, és reménykedtek, hogy a következő repülőút végén ott vár rájuk a nagy áttörés, a mindent eldöntő megbízás, egy gazdag örököső vagy egy zsíros állás.

Bizonyos értelemben én is közéjük tartoztam – jobban értettem az újságíráshoz, mint egyesek, és ritkábban váltottam helyet, mint mások –, és azokban az években is, amikor szakadt csóró voltam, munkám majdnem mindig akadt. Néha három lapnál dolgoztam egyszerre. Újonnan nyíló kaszinóknak és bowlingcsarnokoknak írtam újság-

hirdetéseket. A kakasviadalokat szervező bandáknál dolgoztam szakértőként. Velejéig korrupst luxusétterem-kritikus és jachtfényképész voltam. Nemegyszer a mindennapos rendőri erőszak áldozata lettem. Habzsoltam az életet, ehhez nagyon értettem. Szert tettem néhány figyelemre méltó haverra, elég pénzem volt, hogy összevissza kavarjak, és egy rakás dolgot megtanultam a világról, ami másként nem jött volna össze.

A többséghez hasonlóan én is kerestem valamit – felforgató, elégedetlenkedő és időnként egy hülye, balhész alak voltam. Sosem henyéltem annyit, hogy túl sok időm legyen gondolkodni, de valahogy úgy éreztem, az ösztöneim nem csálnak. Magam is osztottam a csavargók optimizmusát, miszerint közöttünk is vannak páran, akik tényleg jó irányba haladnak; hogy a tisztességes utat választottuk, és hogy a legjobbjaink mindenképpen megcsinálják a szerencsésüket.

Ugyanakkor osztottam azt a baljós sejtelmet is, hogy ez az életmód halálra van ítélve, mi pedig csak színészek vagyunk, akik esztelen bolyongásuk közben magukat szívatják. A két véglet közt feszülő ellentét – egyrészt a nyughatatlan idealizmus, másrészt a küszöbönálló katasztrófa érzete – tartott mozgásban.

EGY

New Yorkban a Perry Streeten volt a lakásom. Onnan öt perc alatt lent volt az ember a White Horse-ban. Gyakran piáltam ott, de egy ilyen helyen sosem fogadnak be igazán egy magamfajta nyakkendő alakit. Az igazi faszagyerek nem kértek belőlem.

Aznap éjjel is ott ittam, amikor leléptem San Juanba. A munkatársam, Phil Rollins állta a cechet, én meg döntöttem magamba a sört, mert ki akartam ütni magam, hogy a repülőn ne legyen gond az alvással. Art Millick, New York legelvetemültebb taxisa is megjelent a kocsmában. Csakúgy, mint Duke Petersen, aki épp akkor érkezett vissza a Virgin-szigetekről. Úgy emlékszem, Petersen a kezembe nyomott egy listát azoknak a neveivel, akiket felkereshetek, miután megérkeztem St. Thomas szigetére, de elvesztettem a papírt, és soha nem találkoztam egyikükkel sem.

Január közepe volt, és pocsék idő, de csak egy vékony kordkabátot viseltem. Mindenki más vastag télkabátban, meg flanelöltönyben parádézott. Az utolsó dolog, amire emlékszem, hogy a Hudson Street mocskos kövezetén állok, kezem rázok Rollins-szal, és a folyó felől fújó, csontfagyasztó szelet szidom. Aztán beszálltam Millick taxijába, és végigaludtam a reptérre vezető utat.

Elkéstem, úgyhogy a helyfoglalásnál már sor állt: tizenöt Puerto Ricó-i és – néhány hellyel előrébb – egy alacsony, szőke lány. Turistának néztem, egy rakoncátlan, fiatal kis titkárnőnek, útban egy kéthetes karibi hancúrozás felé.

Formás, aprócska teste és türelmetlen toporgása rengeteg felgyülemlett energiáról tanúskodott. Mosolyogva legettettem rajta a szemem, éreztem az ereimben dolgozó alkoholt, vártam, hátha megfordul egy pillanatra, és akkor elkapom a tekintetét.

Megkapta a jegyét, és a gép felé indult. Elöttem még mindig három Puerto Ricó-i állt a sorban. Ketten gyorsan végeztek, és továbbmentek, de a harmadik fennakadt a hivatalnokokon, aki nem engedte, hogy egy hatalmas kartondobozt kézipoggyászként vigyen fel a gépre. A fogamat csikorgatva hallgattam, ahogy vitatkoznak.

Végül nem bírtam tovább. – Hé! – ordítottam. – Mi a büdös francot művelnek? Nekem mindenképpen fel kell jutnom erre a gépre!

Tudomást sem véve az előttem álló kis ember ordítózásáról a repülőtéri alkalmazott rám nézett. – Hogy hívják?

Megmondtam neki, megkaptam a jegyet, és kilöttem a kapu felé. Amikor a géphez értem, át kellett verekednem magam öt-hat beszálláshoz készülődő utason. Megmutattam a jegyemet a morcos stewardessnek, majd a fedélzetre lépve a folyosó két oldalán lévő ülőhelyeket kezdtem fürkészni.

Schol egy szőke fej. Előresiettem, hátha azért nem vettem észre a lányt, mert olyan alacsony, hogy a feje nem látszik ki az ülés mögül. De nem volt a gépen, és addigra már csak két egymás melletti szék maradt szabadon. Ledobtam magam a folyosó melletti ülőhelyre, az írógépet pedig az ablak melletti ülésre tettem. Ahogy beindították a motorokat, kinéztem az ablakon, és megpillantottam a csajt, amint az ajtót bezáró stewardessnek integetve rohan keresztül a kifutópályán.

– Várjon egy pillanatot! – kiáltottam. – Jön még egy utas! – Figyeltem, ahogyan a lépcső aljához ér. Aztán megfordultam, hogy mosolyogva fogadhassam. Már éppen az írógépemért nyúltam, hogy a padlóra tegyem, amikor egy

öregember furakodott be az általam foglalt helyre, és szó nélkül leült.

– Ez az ülés foglalt – mondtam gyorsan, és megragadtam a karját.

Kitépte magát a szorításomból, aztán az ablak felé fordulva morgott valamit spanyolul.

Újra megragadtam az öreget. – Na, pattanj fel! – mondtam neki dühösen.

Az öreg pont akkor kezdett el kiabálni, amikor a csaj elment mellettünk, és néhány méterrel odébb szabad ülőhelyet keresve megállt. – Itt van egy hely – mondtam nagyot taszítva az öregen. Mielőtt még a csaj megfordulhatott volna, a stewardess már ott termett, és rángatni kezdte a karomat.

– Ráült az írógépre – magyaráztam, miközben kétségbeesetten figyeltem, ahogyan a csaj, messze a gép elejében, talál magának egy helyet.

A stewardess megveregette az öreg vállát, és visszaültette a helyére. – Milyen egy durva alak maga – vetette oda a nő. – Le kellene szállítanom a gépről.

Morgolódva lerogytam a székbe. Az öreg felszállás közben végig mereven maga elé bámult. – Rohadt, vén szarházi – dörmögtem.

A szeme sem rebbent, úgyhogy behunytam a szemem, és megpróbáltam aludni egyet. Időnként vettem egy-egy pillantást a gép elejében a szőke hajzatra. Azután lekapcsolták a világítást, és nem láttam semmit.

Hajnalban ébredtem fel. Az öreg még aludt, áthajoltam fölötte, hogy kinézzek az ablakon. Több ezer méterrel alattunk a sötétkék óceán olyan nyugodtnak tűnt, mint egy tó. Előrefelé egy, a hajnali napfényben zölden csillogó szigetet pillantottam meg. A szárazföld peremét homokos tengerpart, a sziget belső területeit barna mocsár borította. A gép ereszkedni kezdett, és a stewardess bement, hogy csatoljuk be a biztonsági öveket.

Néhány pillanattal később többhektárnyi pálmafa felett zúgtunk el, és egy nagy terminállal átellenben megálltunk. Elhatároztam, hogy addig nem mozdulok a helyemről, amíg a szőke csaj oda nem ér, akkor felállok, és együtt tesszük meg az utat a kifutópályán az épületig. Mivel rajtunk kívül nem volt fehér ember a gépen, ez az elképzelés teljesen természetesnek tűnt.

A többi utas közben felállt, és nevetgélve, dumálva várta, mikor nyitja ki az ajtót a stewardess. Az öreg ekkor váratlanul felugrott, és megpróbált átmászni rajtam, mint egy kutya. Reflexből visszanyomtam az ablak mellé, a puffanás azonban túl hangos volt, úgyhogy a tömeg hirtelen elhallgatott. Az öreg biztos nem volt teljesen százas, és újra megpróbált kimászni mellettem, miközben magából kikelve spanyolul üvöltözött.

– Te hülye, vén fasz! – ordítottam, és az egyik kezemmel megint visszalöktem, miközben a másikkal az írógépemért nyúltam. Az ajtó kinyílt, és az utasok kitódultak rajta. Amikor a lány mellém ért, erőlködve rámosolyogtam, és az öreget az ablakhoz préselve kihátráltam a folyosóra. Mocsok nagy felhajtást csapott. Ordítózott, a karjával hadonászott, én meg kísértésbe estem, hogy torkon vágjam, hátha akkor lenyugszik.

Ekkor megérkezett a stewardess a másodpilóta kíséretében, aki mindenképpen tudni akarta, hogy mégis mit képzelek magamról.

– Egyfolytában ütlegeli ezt az öreg embert, mióta New Yorkban felszálltunk – mondta a stewardess. – Ez egy szadista.

Tíz percig nem engedtek le a gépről, ezért kezdtem arryanakodni, hogy le akarnak csukatni. Próbáltam megmagyarázni a helyzetet, de mivel hullafáradt voltam, és teljesen össze voltam zavarodva, semmi okos nem jutott az eszembe.

Mikor végül elengedtek, úgy sunnyogtam le a gépről, mint egy bűnöző. A tűző napsütésben hunyorogva és verejtékezzé vágtam a kifutópályán, és elindultam a poggyászosmér.

Mire odaértem, az összes Puerto Ricó-i ott tolongott a poggyászkidőnél, a lánynak viszont nyoma veszett. Nem sok esély volt rá, hogy megtalálom, de azt sem tudtam, mi lesz, ha mégis. Kevés nőnek jönnek be az olyan fazonok, akik öregembereket bántalmaznak. Eszembe jutott, milyen arcot vágott a lány, amikor meglátta, hogy az ablakhoz nyomom a papát. Ez már súrolta azt a szintet, amin nem lehet csak úgy túllépni. Úgy döntöttem, megreggelizem, és majd később összeszedem a csomagomat.

San Juan reptere egy pompás, modern épületben kapott helyet, ahol minden élénk színű volt, és mindenfelé napbaránított emberek mászkáltak, az előcsarnok csupasz tetőgerendáiról lelógó hangszórókból pedig latin zene harsogott. Felgyalogtam egy hosszú rámpán, egyik kezemben a felöltőt és az írógépet, a másikban meg egy kisméretű bőrtáskát cipelve. A jelzések egy újabb feljáró felé tereltek, végül aztán a kávézóban kötöttem ki. Amint beléptem, megláttam magam a tükröben: egy mocskos, siralmas állapotban lévő, sápadt és vérekes szemű csavargó nézett vissza rám.

Mindennek a tetejébe – ha ápolatlan külsőm nem lett volna elég – búzlóttam a sörtől. Leültem a pultnál, és szeletelt ananászt rendeltem, de közben nagyon vigyáztam, nehogy véletlenül ráleheljek valakire.

A kifutópálya csillogott a kora reggeli napfényben. A betont sűrű pálmaerdő választotta el a tengertől. Több mérföldnyire a nyílt vízen egy vitorlás szelte át komótosan a látóhatárt. Sokáig bámultam a távolba, és ettől révületbe estem. A messzeség nyugodtnak tűnt, nyugodtnak és forrónak. Be akartam vetni magam a pálmák közé, hogy aludjak, ananászt zabáljak, és addig bolyongjak a dzsungelben, amíg össze nem esem.

De inkább kértem egy kávét, és még egyszer megnéztem a repülőjegyet kísérő táviratot, amelyben az állt, hogy a Conrado Beach Hotelban foglaltak nekem szobát.

Még hét óra sem volt, de a kávézóban már alig lehetett elférni. A hosszúkás, ablak melletti asztaloknál csoportokba verődött férfiak magyaráztak erélyes hangon, zavaros italt kortyolgatva. Néhányan öltönyt viseltek, de legtöbbször olyan szerelésben volt, mintha összebeszéltek volna: vastag keretes szemüveg, fényes, fekete hosszúnadrág, rövid ujjú, fehér ing és nyakkendő.

Hébe-hóba sikerült elcsípnem néhány beszélgetésszószálát: – ...az a kategória, hogy olcsó, tengerparti, már nem létezik többé... ja, de azért mégse Montegóban vagyunk, uraim... ne féljete, annyi van neki, mint a szar, nincs más dolgunk, csak... sima ügy, de nem szarakodhatunk, lépnünk kell, mielőtt Castro meg a csürhéje ide is be talál nézni...

Tízpercnyi egykedvű hallgatóság után arra kezdtem gyanakodni, hogy minden bizonnyal a helyi svindlerok gyülekezőhelyén üldögélek. Úgy tűnt, legtöbbször a 7.30-as miami járatot várja, amelyik – amennyire ez a beszélgetésekből kiderült – dugig lesz tömve építésszel, befektetővel, tanácsadókkal és Kubából menekülő szicíliaiakkal.

Elégé felbosszantott, amit hallottam. Egyetlen ésszerű kifogásom sincs a léhűtőkkel szemben, semmi ilyen racionális szarság, de a kereskedés aktusát visszataszítónak találom. Régóta dédelgettem, titkos álmodom, hogy jól pofán verjek egy ügynököt, kiússem a fogait, és lila véraláfutásokat helyezek el a szeme körül.

Miután rájöttem, miről beszélgetnek, képtelen voltam nem odafigyelni rájuk. Végül már annyira ideges lettem, hogy kénytelen voltam felhajtani a kávé maradékát, és elhúzni onnan.

A pogyászkiadó üres volt. Megtaláltam a két katonai záságot, és az egyik hordárral kivitettem őket a taxihoz. Át-

vágtunk az előcsarnokon. A fazon egész úton megszakítás nélkül vigyorgott rám, és egyfolytában azt hajtogatta, hogy: – Sí, Puerto Rico está bueno... ah, sí, muy bueno... mucho ha-ha, sí...

A taxiban hátradőltem, és meggyújtottam a rövid szivart, amelyet még a kávézóban vettem. Kezdtem jobban érezni magam, nyugodt voltam, álmos és teljesen szabad. Hátunk mögött a semmibe vesző pálmaerdővel és az úton előttünk izzó hatalmas napkorong láttán hirtelen olyan érzés kerített hatalmába, amelyet az Európában töltött első hónapjaim alatt éreztem utoljára – a tudatlanság és a felszabadultság keveréke, a „ki nem szarja le” típusú magabiztosság, ami azokat keríti hatalmába, akik a viharosra forduló szélben nyílegyenesen továbbindulnak az ismeretlen látóhatár felé.

Egy négysávos autópályán repesztettünk. Az út mindkét oldalán lakásnegyedek végeláthatatlan sora terült el, melyeket a gyakori ciklonok miatt magas védőkerítésekkel vettek körbe. Néhány pillanattal később már rózsaszín és kék házakból álló újszerű városrészen hajtottunk keresztül. A városkapuban egy tábla hirdette, hogy az *El Jippo Urbanización* területén haladunk át. A táblától pár lépésnyire egy apró, pálmalevélből és bádoghulladékból összetákolt kalypa állt, mellette pedig kézzel festett táblán a következő felirat: „Coco Frío”. A viskóban egy tizenhároméves-forma fiú a pultra támaszkodva bámulta az elhaladó autókat.

Ha valaki félrészegen érkezik meg egy vadidegen országba, könnyen kikészülnek az idegei. Az embernek egyfolytában az az érzése, hogy valami nem stimmel, hogy képtelen rendesen összeszedni magát. Ezzel én is így voltam, úgyhogy amint megérkeztem a szállodába, azonnal lefeküdtem aludni.

Fél ötkor ébredtem, éhesen és mocskosan. Még abban sem voltam biztos, hogy egyáltalán hol vagyok. Kiléptem

az erkélyre, és az alattam elterülő strandot bámultam. Mindenfelé nők, gyerekek és pocakos férfiak pancsoltak a tarajos hullámok között. Jobbra tőlem egy másik hotel állt, azután pedig még egy, és mindegyikhez tartozott egy zsúfolt strand.

Lezuhanyoztam, aztán lementem a nyitott előcsarnokba. Az éttermet zárva találtam, úgyhogy kipróbáltam a bár. Minden jel arra mutatott, hogy a helyiséget érintetlenül sikerült leutaztatni valamelyik catskilli hegyi üdülőből. Két órán keresztül ültem a pultnál iszogatva, földimogyorót eszegetve, és közben a tengert bámultam. Nagyjából egy tucat ember lehetett ott rajtam kívül. A férfiak lerobbant mexikóinak néztek ki, vékony bajuszuk volt, és selyemöltönyt viseltek, amely úgy fénylett, mintha műanyagból lenne. A nők többnyire amerikaiak voltak. A barátságtalan társaság minden hölgytagja ujjatlan estélyibe öltözött, és úgy néztek ki, mintha szemeteszákot húztak volna magukra.

Úgy éreztem magam, mint a partra vetett hal. Gyűrött kordkabátomat már öt éve nyűttem, úgyhogy a nyaka mostanra teljesen kikopott, a nadrágom nem volt az élére vasalva, és bár sosem jutott eszembe, hogy nyakkendőt kössek, úgy tűnt, ezen a helyen ezt várják el az embertől. Mivel semmi értelme nem volt megjátszani magam, abbahagytam a rumozást, és kértem egy sört. A pultos barátságtalanul méregetni kezdett. Jól tudtam, miért csinálja ezt – nem volt rajtam egyetlen fényes ruhadarab sem. Nem volt kétséges, hogy ki itt a kakukktójás. Ha nem akarok túl nagy feltűnést kelteni ezen a helyen, be kell szereznem néhány fényesebb cuccot.

Hat harminckor leléptem a bárból. Kint már sötétedett. A hatalmas Avenida közömbösen, méltóságteljesen nyújtózott. A sugárút túoldalán álló lakóházakból egykor a tengerre nyílt kilátás. Most azonban szállodákra néztek, legtöbbjük magas sövénykerítések és falak mögé szorult vissza, melyek elvágták őket az utcától. Helyenként felbukkant egy-egy te-

rasz vagy szűnyoghálós veranda, ahol ventilátorok alatt hűsölve rumot iszogattak a helyiek. Valahonnan az utca végéről harangjátékot hallottam, mely a Brahms-altató álmosító dalmát csilingelte.

Ahogy a következő háztömb felé sétáltam, egyre közelebb kerültem a harangokhoz, és közben megpróbáltam ráérezni a hely hangulatára. Nemsokára egy fagyaltos autó tűnt fel, az utca középső része felé araszolva. A teherautó tetején lévő óriási műanyag neon-fagyalt fényrobbanásai pirosra festették az egész környéket. Brahms zenéjének dallama is valahonnan a fagyalt mélyéről tört elő. Ahogy elhaladt mellett, a sofőr boldogan vigyorogva dudált egyet.

Azonnal leintettem egy taxit, és megkértem a fickót, hogy vigyen a központba. San Juan óvárosa egy szigeten található, melyet számos töltésút köt össze a szárazfölddel. A Condado irányából hajtottunk át a szigetre. Többtucatnyi Puerto Ricó-i álldogált az út mentén a lagúna sekély vizében horgászva. Jobb kéz felől egy hatalmas fehér épület látszott, a tetején egy neon fényreklám hirdette: Caribé Hilton. Tudtam, hogy ez a szálloda a gazdasági fellendülés egyik legfontosabb alapköve. Conrad¹ úgy vonult be ide, mint Jézus Jeruzsálembé, a kishalak meg beúsztak vele. Hilton érkezése előtt nem volt itt semmi; most meg a csillagos ég jelentette a határt. Egy elhagyatott stadion mellett haladtunk el, és nemsokára már a tengerparti sugárúton gurultunk. Az egyik oldalon a sötét Atlanti-óceán, a másikon pedig – a városon túl – a part mentén lehorgonyzott hajók ezernyi színes lámpájának fénye vibrált. Lefordultunk a sugárútról, és a taxis megállt egy Plaza Colón nevű téren. A viteldij egy dollár harminc volt. A kezébe nyomtam két egydolláros bankjegyet.

A fazon ránézett a pénzre, és elkezdte csóválni a fejét.

– Valami baj van? – kérdeztem.

¹ Conrad Hilton: amerikai üzletember, a Hilton Hotels megalapítója.